

ULUSLARARASI İLİŞKİLERDE GÜVENLİK ve SAVAŞ

EDİTÖRLER

Prof. Dr. Zafer AKBAŞ
Dr. Veysel BABAHAÑOĞLU
Mehmet Fatih ARGİN

ULUSLARARASI İLİŞKİLERDE GÜVENLİK ve SAVAŞ

EDİTÖRLER

Prof. Dr. Zafer AKBAŞ

Dr. Veysel BABAHAÑOĞLU

Mehmet Fatih ARGİN

**DORA
2023**

ULUSLARARASI İLİŞKİLERDE GÜVENLİK VE SAVAŞ

Editörler

Prof. Dr. Zafer AKBAŞ

Dr. Veysel BABAHAÑOĞLU

Mehmet Fatih ARGİN

1. Baskı, 2023

ISBN: 978-605-247-478-5

Her hakkı saklıdır. Bu kitabın tamamı veya bir kısmı 5846 sayılı yasanın hükümlerine göre **DORA Basım-Yayın Dağıtım Ltd. Şti.**'nin önceden iznini almaksızın elektronik, mekanik, fotokopi veya herhangi bir sistemle basılamaz, çoğaltılamaz ve bilgisayar ortamında tutulamaz.

Sayfa Tasarımı : Nurhan BULMUŞ
Kapak Tasarımı : Meva Irmak KARSAK
Basım ve Cilt : Dora Basım Yayın Dağıtım Ltd. Şti.
Sertifika No : 44955

DORA Basım-Yayın Dağıtım Ltd. Şti

Tel : +90 (224) 221 38 39

+90 (224) 225 37 46

Fax : +90 (224) 220 36 73

Altıparmak Mah. Bozkurt Cad.

Avdan Apt. 10/1 Osmangazi / BURSA

dorayayinevi@gmail.com

info@dorayayincilik.com.tr

www.dorakitap.com

www.dorayayincilik.com.tr

Ailelerimize...

Kavram olarak güvenliği, güvenlik arayışını ve güvenlik çalışmalarını var eden en temel unsur, tehditlerin varlığı ve bu tehditlerin analiz edilmesi gereğidir. Güvenlik, insanlığın dünya üzerinde var olduğu günden beri çeşitli tehditlerin engellenmesi için en temel arayışlardan biri olagelmıştır. Her dönemin güvenlik olgusu da tehditlerin türü ve çeşitliliğine göre farklılık göstermiştir. Sanayi, teknoloji ve küreselleşme üçlüsünün aynı anda varlık gösterdiği 20. yüzyıldan günümüze tehdit çeşitliliği hiç olmadığı kadar artmakla birlikte tehditlerin yapısı da karmaşık bir hal almıştır. Söz konusu durum güvenliği kavramsal, teorik, politik, tarihsel, sosyolojik ve askeri anlamda daha kapsamlı ele almayı da beraberinde getirmiştir. Bu kapsamda güvenlik çalışmaları, I. Dünya Savaşı sonrasında ölümcülleşen savaşların nasıl önleneceği, barışın nasıl tesis edileceği üzerine yoğunlaşan modern Uluslararası İlişkiler disiplinin bir alt alanı olarak ortaya çıkmıştır.

Güvenlik konusu, uzun yıllar disiplinin hâkim pozitivist teorileri ile salt güç politikaları çerçevesinde dar bir kapsamda ele alınmıştır. Soğuk Savaş sonrasında uluslararası siyasetin aktörlerinin artması ve konularının çeşitlenmesi, küresel bağlamda yaşanan değişim ve dönüşümler beraberinde uluslararası güvenlik çalışmalarının da güncellenmesini zorunlu kılmıştır. Bu çerçevede Soğuk Savaş sonrası dönem yeni aktörler ve sorunlarla tehdidin çeşitlendiği bir zaman ve zemini ifade etmeye başlamıştır. Bu dönemde ekonomik, politik sosyolojik değişim ve dönüşümler ile ulaşım, iletişim ve finans araçlarının benzeri görülmemiş şekilde farklılaşması terörü ve çatışmaları da hızlı bir şekilde insanlığın birincil tehditlerinden biri haline getirmiştir. Bu tehdidin girift hale gelmesi sonucunda, bir taraftan güvenlik ve terör literatürüne dair bilimsel çalışmalar zorunlu hale gelmiş, diğer taraftan devletler de özellikle devlet dışı aktörlerin neden olduğu güvenlik tehditlerini önlemeye yönelik hummalı bir çalışma içine girmek durumunda kalmışlardır.

Uzun yıllar Uluslararası İlişkiler disiplinin geleneksel teorileri çerçevesinde şekillenen güvenlik çalışmaları, söz konusu genişleme ve derinleşme sürecinde ortaya çıkan yeni durumları açıklamakta yetersiz kalmıştır. İki kutuplu düzenin beklenmedik bir şekilde son bulması ve sonrasında ortaya çıkan bölgesel çatışma ve terör tehdidinin anlaşılması ve analiz edilebilmesi için ana akım teorilerle beraber postmodern yaklaşımların da güvenlik çalışmalarına dâhil edilmesine ihtiyaç duyulmuştur.

Türkiye uzun yıllar her türlü güvenlik tehdidiyle mücadele etmek zorunda kalmıştır. Türkiye’de Güvenlik ve Savaş çalışmalarının teorik ve pratik eksikliğini gidermeye çalışmak maksadıyla “Uluslararası İlişkilerde Güvenlik ve Savaş” başlıklı bu kitap, iki bölüm ve on üç başlıktan oluşmaktadır. Birinci bölümde “Uluslararası İlişkiler Teorileri ve Güvenlik” başlığı altında güvenlik, modern ve post modern teorilerin yaklaşımı ile ele alınarak açıklanmıştır. İkinci bölümde ise “Teorik ve Tarihsel Perspektiften Savaş ve Güvenlik” başlığı altında savaş kavramı tarihsel ve teorik anlamda analiz edilmiştir.

Kitaba ve güvenlik çalışmalarına yazdıkları bölümler ile katkıda bulunan kıymetli yazarlarımıza teşekkürlerimizi ve şükranlarımızı sunuyoruz.

Ayrıca kitabı yayımlayan Dora Yayıncılık’a ve Turgut Yıldız’a da titiz, yapıcı tutum ve çalışmalarından dolayı müteşekkirdiğimizi ifade etmek istiyoruz.

Editörler
Prof. Dr. Zafer AKBAŞ
Dr. Veysel BABAHANOĞLU
Mehmet Fatih ARGİN

İÇİNDEKİLER

Önsöz.....	v
İÇİNDEKİLER	vii

BİRİNCİ BÖLÜM ULUSLARARASI İLİŞKİLER TEORİLERİ VE GÜVENLİK

REALİZM VE GÜVENLİK YAKLAŞIMI	
Dr. Veysel BABAHANOĞLU & Prof. Dr. Zafer AKBAŞ.....	3
LİBERALİZM VE GÜVENLİK YAKLAŞIMI	
Mete SAĞLAM.....	29
MARKSİZM VE GÜVENLİK YAKLAŞIMI	
Levent ÖZDEMİR & Prof. Dr. Zafer AKBAŞ.....	41
KONSTRÜKTİVİZM VE GÜVENLİK YAKLAŞIMI	
Mert Can TOPCU.....	63
ELEŞTİREL TEORİ VE GÜVENLİK YAKLAŞIMI	
Şeymanur DÜZENLİ	79
FEMİNİZM VE GÜVENLİK YAKLAŞIMI	
Ebrar ŞEBİN	101
POSTKOLONYALİZM VE GÜVENLİK YAKLAŞIMI	
Elif Miray YAZICI	121
ULUSLARARASI EKONOMİ POLİTİK VE GÜVENLİK YAKLAŞIMI	
Şeymanur DÜZENLİ	147
POSTMODERN VE POSTYAPISAL GÜVENLİK YAKLAŞIMI	
Mehmet Fatih ARGİN & Cüneyt DEMİR.....	167

İKİNCİ BÖLÜM TEORİK VE TARİHSEL PERSPEKTİFTEN SAVAŞ VE GÜVENLİK

SAVAŞIN DÖNÜŞÜMÜ VE GELECEĞİN SAVAŞLARI	
Mete SAĞLAM.....	193
MODERN DÖNEMDE SAVAŞ DÜŞÜNCESİ	
Ebrar ŞEBİN	213
ASKERİ UNSURLAR BAKIMINDAN VE ANALİZ DÜZEYİNE GÖRE SAVAŞ	
Cüneyt DEMİR.....	235
SAVAŞ, MEŞRUIYET VE TERÖR: ABD ÖNCÜLÜĞÜNDE YÜRÜTÜLEN SAVAŞLARIN DEĞERLENDİRMESİ	
Mert Can TOPCU.....	253
Yazarlar Hakkında	289

ULUSLARARASI İLİŞKİLERDE GÜVENLİK ve SAVAŞ

EDİTÖRLER

Prof. Dr. Zafer AKBAŞ

Dr. Veysel BABAHAÑOĞLU

Mehmet Fatih ARGİN

Uluslararası İlişkilerde Güvenlik ve Savaş, devletler arasındaki dinamik ilişkilerin merkezinde yer alan kritik bir konudur. Güvenlik, uluslararası aktörlerin çıkarlarını koruma ve tehditlere karşı koyma çabalarının temelini oluşturmaktadır. Savaş ise bu çabaların en aşırı ve yıkıcı yansıması olarak trajik bir gerçektir. Güvenlik ve savaş ile dünya siyaseti arasında karmaşık ve karşılıklı ilişki bulunmaktadır. Elinizdeki kitap bu ilişkilerin teorik ve pratik yönünün anlaşılmasına yönelik bir katkı sunma amacıyla yazılmıştır.

DORA YAYINCILIK LTD. ŞTİ.
www.dorayayincilik.com.tr
info@dorayayincilik.com.tr

9 786052 474785